

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Всеукраїнська громадська організація
«Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»**

**МАТЕРІАЛИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

10-12 жовтня 2018 року

м. Дніпро, Україна

ЗМІСТ

О.Л. Архіпкіна ТИПИ РЕМОДЕЛЮВАННЯ ЛІВОГО ШЛУНОЧКА У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ТА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ	13
Л.В. Бабийчук, С.Н. Коваль, В.Г. Бабийчук СТРУКТУРНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ МИОКАРДА МОЛОДЫХ КРЫС НА ФОНЕ СТРЕСС - ИНДУЦИРОВАННОЙ АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ	14
С.М. Білаш, О.М. Проніна, М.М. Коптев, А.В. Пирог-Заказникова, А.М. Білич, Д.О. Лавренко ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ШКОЛИ КАФЕДРИ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ І ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ	15
Н.О. Боднарчук, Д.І. Санагурський МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ЗАРОДКАХ В'ЮНА ВПРОДОВЖ ЕМБРИОГЕНЕЗУ ЗА ДІЇ ФЛУРЕНІЗИДУ	17
Ю.В. Боднарчук ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ У ВІДДАЛЕНІ ТЕРМІНИ ПЕРЕБІГУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	18
О.А. Бойко, Г.Й. Лавренчук, В.В. Талько, А.І. Довгальок, І.М. Кліщ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН В КУЛЬТУРІ КЛІТИН ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НАЩАДКІВ ЩУРІВ, ОПРОМІНЕНИХ РАДІОІЗОТОПОМ ЙОДУ-131	19
О. Бондаренко, М. Хевікер-Траутвайн, Н. Ердман ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН В ЕФЕРЕНТНИХ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛАХ ПІСЛЯ ІМПЛАНТАЦІЇ БІОРЕЗОРБУЮЧИХ КІСТКОВИХ ІМПЛАНТАТІВ НА ОСНОВІ МАГНІЮ	21
Н.А. Бондарович, Л.В. Останкова, Е.Е. Ямпольская, М.В. Останков, О.В. Челомбитько, А.Н. Гольцев ВЛИЯНИЕ КРИОКОНСЕРВИРОВАННЫХ КЛЕТОК ФЕТАЛЬНОЙ ПЕЧЕНИ НА СТРУКТУРУ ОРГАНОВ ИММУНОГЕНЕЗА У МЫШЕЙ ЛИНИИ СЗН/НЕ	23
В.П. Бурлаченко, Н.М. Матюшина, Ю.Т. Комиссаржевская АНАЛИЗ ИММУНОГИСТОХИМИЧЕСКОЙ ДИАГНОСТИКИ «ЛИМФОМЫ ХОДЖКИНА» В ОДЕССКОМ ОБЛАСТНОМ ПАТОЛОГОАНАТОМИЧЕСКОМ БЮРО ЗА ПЕРИОД С 2014-2017Г.Г.	24
П.М. Быков, Е.И.Присяжнюк, Н.А.Шлокин АНАТОМИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВЕРХНЕЙ БРЫЖЕЕЧНОЙ АРТЕРИИ ПО ДАННЫМ КОМПЬЮТЕРНО-ТОМОГРАФИЧЕСКОЙ АНГИОГРАФИИ	26
А.М. Василенко, Т.З. Буртняк СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКУ ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ У ГІРНИКІВ КРИВБАСУ,	27

- А.А. Нефедов, С.Н. Дронов** ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НЕЙРОПРОТЕКТОРА ДЛЯ КОРРЕКЦИИ УЛЬТРАСТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ ЦНС, ИНДУЦИРОВАННЫХ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫМ АЛЛЕРГИЧЕСКИМ ЭНЦЕФАЛОМИЕЛИТОМ 103
- О.О. Нефьодова, О.І. Азаров, Г.М. Фролова** ВПЛИВ ХЛОРИДУ КАДМІЮ ТА ЦИТРАТУ ЦЕРІЮ НА ПОКАЗНИКИ ЕМБРІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЩУРІВ ПРИ ВНУТРІШНЬОШЛУНКОВОМУ ВВЕДЕННІ 105
- О.О. Нефьодова, Д.В. Білишко, І.О. Придіус** ЗМІНИ ЕМБРІОГЕНЕЗУ ЩУРІВ ПІД ВПЛИВОМ ХЛОРИДУ КАДМІЮ ПРИ ІЗОЛЬОВАНОМУ ВВЕДЕННІ ТА В КОМБІНАЦІЇ З ЦИТРАТОМ ГЕРМАНІЮ 107
- О.О. Нефьодова, О.І. Гальперін, В.В. Грузд** МОДИФІКУЮЧИЙ ВПЛИВ КОМПЗИТУ ЙОД+СІРКА НА ЕМБРІОТОКСИЧНІСТЬ ЦИТРАТУ КАДМІЮ В ЕКСПЕРИМЕНТІ НА ЩУРАХ 109
- О.О. Нефьодова, І.П. Задесенець** ВПЛИВ СОЛЕЙ КАДМІЮ НА ПОКАЗНИКИ ЕМБРІОГЕНЕЗУ ЩУРІВ ПРИ ВНУТРІШНЬОШЛУНКОВОМУ ВВЕДЕННІ ІЗОЛЬОВАНО ТА ЗА УМОВ КОРЕКЦІЇ ЦИТРАТОМ ЦИНКУ 111
- С.П. Новиков, Л.А. Кириллова, К.Б. Фролов** РОЛЬ СТИМУЛЯЦИИ ЭРИТРОПОЭЗА В ПРЕДОПЕРАЦИОННОЙ ПОДГОТОВКЕ ПРИ ХИРУРГИЧЕСКОМ ЛЕЧЕНИИ БОЛЬНЫХ С КОЛОРЕКТАЛЬНЫМ РАКОМ 114
- І.І. Окрім, Т.В. Хмара, І.І. Заморський** АТИПОВИЙ ВАРІАНТ ТОПОГРАФІЇ НЕПАРНОЇ ВЕНИ У ПЛОДА ЛЮДИНИ 5 МІСЯЦІВ 116
- У.В. Омеляш** ПІДГОСТРИЙ ТИРЕОЇДИТ ДЕ КЕРВЕНА: КЛІНІКО-ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У ОПЕРОВАНИХ З ПРИВОДУ ЗАХВОРЮВАНЬ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ 117
- С.О.Опарін, О.О. Дядик, Я.П. Фелештинський, Б.В. Сорокін, К.С. Козлова, Д.В. Луценко, О.В. Грузинський** ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЛІКУВАННЯ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ КРОВОТЕЧ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕНДОСКОПІЧНОЇ ВИСОКОЧАСТОТНОЇ ЗВАРЮВАЛЬНОЇ БІПОЛЯРНОЇ ЕЛЕКТРОКОАГУЛЯЦІЇ 118
- М.А. Padalitsa, I.Y. Yevtushenko** ANATOMICAL HYSTERESIS OF RENAL CALYCES IN CHILDREN AND ADOLESCENTS 119
- В.І. Падалко, Н.А. Ремнева, Е.С. Проценко, А.І. Божков** ВОЗРАСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИБРОЗА ПЕЧЕНИ У КРЫС ПРИ ДЛИТЕЛЬНОМ ВВЕДЕНИИ ТЕТРАХЛОРМЕТАНА 121
- Н.О. Перцева, Д.І. Чуб** УЛЬТРАСТРУКТУРНІ УШКОДЖЕННЯ ТРОМБОЦИТАРНОГО ГЕМОСТАЗУ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 1 ТА 2 ТИПУ 123
- И.А. Петько, А.К. Усович** ФОРМИРОВАНИЕ И ПРЕОБРАЗОВАНИЕ ЖЕЛЕЗ И МЫШЕЧНОЙ ТКАНИ ПРОСТАТЫ ПЛОДОВ ЧЕЛОВЕКА 125
- Y.V. Pivovarenko** THE INFLUENCE OF THE GEOMAGNETIC FIELD ON THE MORPHOLOGY OF PLANTS 126

ANATOMICAL HYSTERESIS OF RENAL CALYCES IN CHILDREN AND ADOLESCENTS

M.A. Padalitsa, I.Y. Yevtushenko
Kharkiv National Medical University
Kharkiv, Ukraine

E-mail: margo.padalica@gmail.com

In a special study of 152 isolated organs, the anatomy of the human kidneys in childhood and adolescence was studied. The quantitative anatomical attributes taken into account in morphometry were: the diameter of the arch (drc), the height (hrc), the diameter of the anastomosis (src) and the volume (Vrc) of the kidney calyces. Based on the results of the study, an anatomical-statistical analysis of the data was carried out with an assessment of the reliability of age-specific differences, which makes it possible to characterize the dynamics of changes in the parameters of the renal calyces. We have found several variants of age dynamics: the first one is a unidirectional "smooth" change in the morphometric parameters of the anatomical structure, from the moment of birth. In this case, a quantitatively significant difference from the value of the parameter at birth is reached only by the end of adolescence. The second is an insignificant fluctuation of the morphometric parameters without achieving significant differences within the studied age groups. The third one is a unidirectional change in the morphometric parameters of the anatomical structure with one or more spasmodic quantitative-qualitative "transitions". The fourth is a multidirectional "pendular" change in the parameter of the anatomical structure in the process of morphogenesis.

To describe the patterns of the age dynamics of morphometric characteristics, we formulated the principle of the functionality of quantitative-qualitative transitions of anatomical structures, which allowed us to formulate the concept of anatomical hysteresis reasonably and from this standpoint to describe the peculiarities of pyelocalyceal complex as well as individual renal calyces. Proceeding from the formulated, it was possible to explain the quantitative transitions of the parameters of the pyelocalyceal complex, and the individual renal calyces by the functional state of this structure. Therefore, a significant increase in the individual morphometric parameter was called a qualitative-quantitative transition of the anatomical structure. Since a quantitatively significant change in the morphometric parameter is a consequence of a qualitatively new functional state of the morphometric structure, a system for recording morphometric changes has been developed - a hysteresisogram.

A hysteresisogram is a way of presenting quantitatively reliable facts about the patterns of change in an individual parameter of a studied object, for example, an anatomical structure: a renal calyx, a pyelocalyceal complex, a kidney, etc. for a certain period. The form of hysteresisogram is unique and simple, which allows to use it in the practice of morphometric registration. Since the hysteresisogram reflects in detail the

evolution of the parameter, but does not provide a holistic view of the age features of the anatomical structure, we also developed a system of chronological recording of the anatomical features revealed in different age groups - the morphochronogram. Morphochronogram reflects the differentiation of anatomical structures over a certain period according to selected parameters and is a way of graphical representation of age dynamics (Table 1).

Table 1

Morphochronograms of renal calyces of children and adolescents

Renal calyx	Dynamics of changes of renal calyx parameters from 0 to 20 years	Renal calyx	Dynamics of changes of renal calyx parameters from 0 to 20 years
Superior	$S \equiv \{5dS \uparrow, 6cS \uparrow, 5,6VS \uparrow\}$	Posterior inferior	$P1 \equiv \{5dP1 \uparrow, 6hP1 \uparrow, 5, 6VP1 \uparrow\}$
Anterior inferior	$A1 \equiv \{6dA1 \uparrow, 6hA1 \uparrow, 5, 6VA1 \uparrow\}$	Posterior middle	$P2 \equiv \{6h P2 \uparrow, 6VP2 \uparrow\}$
Anterior middle	$A2 \equiv \{6d A2 \uparrow, 5hA2 \uparrow, 5, 6VI \uparrow\}$	Posterior superior	$P3 \equiv \{6dP3 \uparrow, 6hP3 \uparrow, 6cP3 \uparrow, 6VP3 \uparrow\}$
Anterior superior	$A3 \equiv \{6dA3 \uparrow, 6hA3 \uparrow, 5VA3 \uparrow\}$	Inferior	$I \equiv \{5hI \uparrow, 6VI \uparrow\}$
* the indices correspond to the following age groups of children and adolescents: 1 - 14,0±4,5 days; 2 - 6,5±1,5 months; 3 - 2,1±0,5 years; 4 - 5,3±0,5 years; 5 - 10,3±1,5 years; 6 - 14,8±2,3 years; ↑ - the designation of a statistically significant increase in the anatomical parameter.			

Examples of reading of morphochronograms: the superior renal calyx - from birth to adolescence twice (in the fifth and sixth age intervals) increases in volume (5,6VS↑), and if in the fifth age interval the increase in its volume is associated with an increase in the diameter of its arch 5dS↑), in the sixth age interval increase in volume of the superior renal calyx is due to an increase in the diameter of its anastomosis (6cS↑). The inferior renal calyx increases in volume once (in the sixth age interval) (6VI ↑), and the increase in volume is associated with an increase in the parameter of its height (5hI↑) in the previous age interval, which is a feature of morphogenesis - hysteresis of linear-volume parameters of the renal calyces.